

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **B. B.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Markem, advokátem se sídlem Praha 3, nám. Winstona Churchilla 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 3. 2011, č. j. 61 Az 21/2009 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 31. 7. 2009, č. j. OAM-462/VL-18-08-2009 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl žalovaný, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 17. 3. 2011, č. j. 61 Az 21/2009 - 31, zamítl.

V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že z hlediska skutkových zjištění vzal za prokázané, že žalobce měl úmysl vycestovat z vlasti za prací do ČR a za tím účelem si opatřil příslušné doklady. Poté se však dostal do potíží a byl vzat do vazby, a to pro vyšetřování výtržnictví v rámci povolebních nepokojů dne 1. 7. 2008. Následně přesto do ČR vycestoval; pro případ návratu se však obává vzetí do vazby či uvěznění, za skutek, kterého se nedopustil. Věcné důvody žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak krajský soud shrnul jako obavy z vyšetřování výtržnictví ze strany policejních orgánů ve

vlasti, a s tím související možnost uvěznění; navíc by mohlo žalobci přitížit, že opustil svou zemi přes zákaz vycestování (z vazby byl propuštěn na kauci). Žalobce by rovněž v ČR rád legalizoval pobyt, neboť mu vypršelo pracovní vízum.

Z hlediska právního hodnocení popsaného skutkového stavu se krajský soud ztotožnil s žalovaným v tom, že žalobcem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody azylově relevantní, taxativně vymezené v zákoně o azylu. Se zřetelem ke zprávám o situaci v zemi původu nebylo v řízení prokázáno nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci v případě jeho návratu do vlasti. Mezi důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nelze zahrnout obavu z pokračování vyšetřování a uvěznění pro protiprávní čin, z kterého žalobce byl (byť dle jeho názoru neprávem), obviněn. Žalobce sice jednou uvedl, že na něj byl vyšetřovatel zlý, ale toto své tvrzení nijak dále nerozváděl a neuvedl žádné konkrétní případy, ze kterých by bylo patrné, že došlo k jeho mučení či nelidskému zacházení. Jestliže se žalobce cítil neprávem obviněn z trestného činu, měl možnost se obrátit na soudy a jiné instituce, popřípadě na Administrativní soud. Této možnosti nevyužil pouze proto, že by mu vypršelo pracovní vízum a na obstarání nového by neměl peníze; z toho důvodu, i přes zákaz vycestování, opustil bez problémů zemi původu a přijel do ČR.

Rozsudek napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že v řízení před žalovaným i před krajským soudem bylo nepochybně prokázáno, že byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a že má rovněž obavy z pronásledování mongolskými orgány pro zastávání určitých politických názorů ve státě původu. Stěžovatel tvrdí, že je ze spisového materiálu zřejmé, že k jeho zadržení došlo pouze a jedině z důvodu jeho příslušnosti k opoziční politické straně. Zadržení a uvalení vazby na stěžovatele bylo bezprecedentním zneužitím práva a bylo pouze zástěrkou pro nátlak na ovlivnění jeho politických názorů. Z provedených důkazů je zřejmé, že stěžovatel žádné výtržnosti ani ničení cizího majetku neorganizoval a že trestněprávní řízení proti jeho osobě bylo vedeno pouze pro jeho politické názory a pro jeho sympatie k Demokratické straně.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem jeho vlastních zájmů. Zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Pokud jde o jeho výklad, ten byl podán například v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs

13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), dle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“ Z tohoto pohledu bylo tedy nahlíženo na jednotlivé uplatněné kasační důvody.

Stěžovatel namítal, že bylo prokázáno, že byl v zemi původu pronásledován z důvodů uvedených v § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, tedy za uplatňování politických práv a svobod a že má odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Tvrdil, že k jeho zadržení policejními orgány došlo z důvodu jeho příslušnosti k opoziční politické straně a nikoliv z důvodu výtržnictví a ničení cizího majetku. Popírá, že by se dopustil výtržnictví a ničení cizího majetku v rámci své účasti na povolebním protestu dne 1. 7. 2008.

Z podkladů založených ve správním spisu je však zřejmé, že příčinou zadržení stěžovatele a uvalení vazby na něj nebyla samotná účast na povolebním protestu a projevování jeho politických názorů, nýbrž podezření z výtržnictví a ničení cizího majetku. Protiprávní jednání, z jehož spáchání byl stěžovatel podezřelý, bylo předmětem vyšetřování; stěžovatel ostatně ve správním řízení sám uvedl, že byl obviněn z výtržnictví.

V rámci stěžovatelova případu lze odkázat na obdobný případ, řešený již judikaturou zdejšího soudu. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 301/2004 – 76, se podává, že „*postup státních orgánů v zemi původu v souvislosti s vyšetřováním závažné trestné činnosti, kterému byl stěžovatel po omezenou dobu vystaven, nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 ve spojení s § 2 odst. 6 ZA, a to zejména tehdy, pokud toto vyšetřování bezprostředně následovalo po trestné činnosti, vztahovalo se i na jiné podezřelé osoby a jestliže neexistuje indicie, že by postup státních orgánů byl primárně ovlivněn rasou stěžovatele, jeho náboženstvím, národností, jeho příslušností k určité sociální skupině nebo skutečností, že stěžovatel zastává určité politické názory.*“ Nejvyšší správní soud též setrval na judikatuře, že žadatel o mezinárodní ochranu musí prokázat, že se proti (tvrzenému) pronásledování pokusil hledat ochranu u orgánů veřejné moci v zemi původu. Tento požadavek je logický a jakkoli bývá obvykle spojován s aktivitou soukromých osob (zločinecké struktury apod.), vztahuje se nepochybně i na případy, kdy má být původcem pronásledování konkrétní mocenský orgán. Pouze za situace, kdy žadatel prokáže, že byl skutečně takovým orgánem pronásledován a že mu proti tomuto počínání nebyla poskytnuta ochrana jiným orgánem státu, u něhož se jí dovolával, lze uvažovat o udělení mezinárodní ochrany jiným státem. Zde lze odkázat například na rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 479/2004, ze kterého se podává, že „*[p]řikročí, jemuž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. jednorázové potíže s policisty v jednom konkrétním případě, nelze z hlediska jeho intenzity ještě považovat za jev státní mocí přímo vyvolaný, tajně podporovaný, státními orgány vědomě trpěný či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaný ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před*

chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany (...)“.

Z výše uvedeného je zřejmé, že judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou; proto ji podle § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že stěžovatel zaplatil v kolcích soudní poplatek v hodnotě 3000 Kč (č. l. 39), jakkoli je v daném řízení od této povinnosti osvobozen [§ 11 odst. 2 písm. ch), ve spojení s § 11 odst. 3 písm. f) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů]. Proto mu krajský soud (§ 3 odst. 4 citovaného zákona) zaplacený soudní poplatek vrátí, postupem dle podle § 10 odst. 1 citovaného zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu